

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskom“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je po godini „Objavitelju Dalmatinskom“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskom“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 16 para, a zastareni para 20.

Diono za predbroj, uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uverstva, uz koja nema prilike preplatiti, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novice treba šaljati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadru.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

N. V. Cesar Karlo na jugo-zapadnom bojištu.

BEĆ, 20. Cesar Karlo, koji je pred nekoliko dana krenuo u pratinji feldmaršala nadvojvode Fridriha, poglavice generalnog štaba baruna Arza i njemačkog vojničkog opunomoćenika general-majora von Cramona, na jugo-zapadno bojište da pripremi ofenzivu protiv Italije, obašao je skupine vojske i sve vojničke zapovjedništva kao god neka zborna zapovjedništva te posjetio nekoliko četa. Nadvojvoda Fridrik pohodio je po cestama mnoge druge čete do u bojnoj zoni, da im isporuči česarev pozdrav i da se uvjeri o njihovoj spremnosti i sasvim izvrsnom duhu. Vladar se dogovarač poglavito sa višim voglama, često do u kasnu noć, ne pokazavši nikakva umora ni gledi ni žegle.

Na mletačkom bojištu cesar posjeti i ranjenog generala konjice kneza Schönburga, koji je zabilježio tri ozlade od granatskog triješta, među tima jednu ispod oka i jednu u trbu, ali koje nijesu opasne. Na fronti cesar doču i za nezgodu što je zatekla njegovog brata nadvojvoda Maksu pri osvajaju Dossa Alta. Silan pritisak zraka jedne granate koja prsne u neposrednoj blizini nadvojvode, učini da nadvojvoda nam je osjeti oštro bol u uhu, te isto doba nešto oglasili. Ali nadvojvoda ne ostavi svog mesta, te narednih dana upravljače valjano odbijanje mnogobrojnih talijanskih protunapada na osvojeni vis.

Jubilej tridesetgodišnjeg vladanja cara Vilima bje svestran prosto i dostojno i kod cesara na polju. Za većere cesar ispije čašu u zdravlje svog dragog prijatelja i vjernog saveznika cara Vilima, te se kucnu se njemačkim vojničkim opunomoćenikom general-majoru Cramonom.

Pregledajući željezničku kuću u Landecku, cesar se odveze uzduž Švajcarske granice kod Martinsbrücke na most preko Inne. Kod Martinsbrücke pozdravlja vladara zapovjednik Švajcarske pogranične straže, jedan poručnik, s kojim se cesar razgovarao o njegovoj lijepoj domovini, te slušao sa velikim interesom što je onaj pripovijedao o prilikama prehranjuvanja, što je ih je u Švajcarskoj stvorio rat. Na jednoj strani stajahu u polukrug oko cesara austro-ugarski pješaci, s druge strane Švajcarski vojnici. Švajcarski oficir osta začuđen, kad je kasnije obazao, da se razgovarao s cesarom; on je mislio da je to bio jedan puškovnik.

Cesar obagje i čuveni benediktinski manastir Marienberg. Gdje je god cesar u Tirolu dolazio, vjerno ga je pučanstvo svagde dočekivalo sa izvanrednom srdačnošću. I držanje naroda u mletačkom području zasljužuje i ono da se spomenе. Dok se na skupštinama, što ih talijanski hajkaši prigovaraju, vazda priča o očajnom zapomaganju Talijanaca u krajevinama od nas osvojenim, to može svak koji putuje mletačkom krajinom konstatovati, da pučanstvo dobro prolazi pod austro-ugarskom upravom, tamo uregjene prilike i staranje vojničkih vlasti idu na ruku i u civilnom pučanstvu te učinile vidljiv i velik utisak; narod susreće austro-ugarske vojnike s poštovanjem, pouzdanim i otvorenosću.

Naše napredovanje u Italiji.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stanja.

BEĆ, 19. Službeno se javlja:

19. juna 1918.

Talijansko bojište:

Južno krilo skupine vojske feldmaršala Borovičića izvoštalo je, neprekidno prodirući, novih korista. Konal Fossetta bje na nekoliko mjeseta prekoracen. Talijanci ulazu sve svoje snage, da nam prodiranje zapne. Na tijesnim prostorima iznijelo se zaroženim i mnogim rastrojenim skupina. Zestoki neprijateljski napadi, preduzeti s velikom upornošću poglavito s obe strane željezničke pruge Oderzo-Treviso, skršiće se sa teškim gubitcima, što u našoj vatri što u boju iz bliza.

Divizije generala pukovnika nadvojvode Josipa probiše kod Soville, na južnom podanku Montella, više talijanskih linija. Povisio se broj zaroženika.

Na planinskoj fronti, unatoč velikim žrtvama, nije neprijatelj nigdje postigao koju korist na pozicijama, što smo ih dana 15. juna osvojili između Piave i Brente i jugo-istočno otote.

I na Dosso Alto zagoniše se Talijanci po više puta uzalud.

Na tirolskoj zapadnoj fronti artillerijski bojevi.

BEĆ, 20. Službeno se javlja:

20. juna 1918.

Talijansko bojište:

Bilka u mletačkoj krajini neštavlja se. Padu najvećeg dijela fronte na Piavi neprijatelj odvratil je zetokim i sa žilavom istražnošću preduzimanim protunapadima. Oko naših novih pozicija na kočalu Fossette, na željezničkoj pruzi Treviso-Oderzo i na Montellu borilo se ljuto. Na zemljištu Montella boril po katkad poraste do žestine velikih kras-kih bitaka. Talijanci potjerajuši naprijed svoje jurišne kolone mjestimice do šest puta. Veliki gubici prinudile su neprijatelju da bezredno uloži svoje pričuve, koje je šiljao u boji po divizije i pukovnije; ali svi njegovi napori bijuši uzaludni. Skupina vojske feldmaršala Borovičića zadržala potpuno ne samo izvođenje linije, već s divizijama generala pješadije barona Scheritza potisnu Talijance prema željeznicu, koja južno vodi u Treviso, dalje prema zapadu.

I jugoistočno od Asiaga Talijanci postigoše iznova isti neuspjeh kao danā prije juriša.

U vrijestima četvrti osobito hvale učestovanje bojnih letjelica u bojevima i u izvidničkoj službi. Od naših bojnih letilaca odnese kepetan Bromowski 33. i 34. pobjedu u zraku, natporučnik von Linke-Grawford 25. i natporučnik Fiala 20. u.

Poglavlje generalnog štaba.

Njemačka ofenziva na zapadnoj fronti.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stanja.

BERLIN, 19. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 19. juna 1918.

Zapadno bojište:

Neprijateljevi djelomični napadi kod Nierpeške šume i sjevero-istočno od Beihüne učinili su odbijeni. U sjevero-istočnom dijelu Villers-Cotteretske šume francuski napad propade. Preko dana ponovljeni juriš nešto usitnu u unutrašnjosti našu istočno od Montgoberta izbočenu liniju.

Sjevero-zapadno od Chateau-Thierryja naše su predstaze odbile više neprijateljskih satnija.

BERLIN, 20. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 20. juna 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Ruprechtova:

Bjehu odbijeni iaki pješački odijeljci koji su se u više odsječaka zagonili.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

Ponovljeni neprijateljevi pokušaji da prodre sjevero-zapadno od Chateau Thierryja preko Cognonskog odsječka, propadose u našu vatu.

Vojna skupina Gallwitz-a:

Izmegju Meuse i Moselle naše jurišne čete prodriješe duboko u američanske pozicije kod Seichepreyja, te nanješće neprijatelju teških gubitaka.

Prvi general, kvartermajstor Ludendorff.

Poštreno podmorničko ratovanje.

BERLIN, 20. Pred zapadnim izlaskom Konala i na zapadnoj engleskoj obali potopljen je nekoliko parobroda od ukupnih 19.000 nečistih tona. Jedan dragocjen parobrod od 8.000 tona je topovima potopljen nasred jako obveznjene pratnje.

PARIZ, 21. (Havas). Prijevozni parobrod „Santa Anna“ koji je putovao iz Bizerte u Malu a na njemu se vozili vojnici i radnici urojenici, bje u noći dana 11. o. m. torpedovan i potopljen. Od 2150 osoba što su bile na brodu, spasilo ih se 1513.

Njemački hidroplani u Helgolandskom zalivu.

LONDON, 20. Vrijest admiralstva. Jedna naša eskadra bje napačnula dana 19. o. g. od njemačkih hidroplana kad je križarila u sjevernom dijelu Helgolandskog zaliva. Neprijatelj nije uspio da pogodi, dok je jedan neprijateljski hidroplan pragnat da se spusti te uništen topničkom vatrom.

Proslava 30 godišnjice vladanja njemačkoga cara.

Govor cara Vilima.

U pondjeljak na 17. o. m. Car Vilim je proslavio svoj tridesetgodišnji vladarski jubilej u velikom vojnom stanu. — Maršal Hindenburg je izrekao pred carem govor, kojim mu je podnio čestike vojske na ratistički naglasio 26 godišnje doba mira pod njegovom vladom. Ako je njemački narod mogao kroz skoro četiri godine rata iznijeti dosada u povijesti nikad netražen i nedonesen dokaz svoje

snage, i to ima zahvaliti jedino svome caru. Na kraju je Hindenburg dao izraza osjećaju nepokolebitive vjernosti vojske prema caru.

Car Vilim je odgovorio sa duboko ganutim riječima zahvalnosti. Reče, kako ga nije prevarila nado, da će Bog dati njemačkom narodu u opštinske pravne ljudi, jer je nebo u Hindenburgu i Ludendorffu dalo njemačkoj vojski inužive, pozvane da ga u ovom velikom vremenu vode u odlučnoj borbi za opstanak i da izvođuju pobjedu. U početku rat njemačkom narodu nije bilo jasno, što će ovaj rat značiti. I da sam sasvim tačno znao o cemu će se raditi, jer je pristup Engleske znatno borbu svijeta. Nije se radi o strategijskoj vojnoj, već o borbi dvaju nazora o svijetu: ili će ostati na snazi njemački nazor, naime pravo, sloboda, čast i čudorednost ili pak engleski nazor, koji znači: podati se kumirstvu novca i da narodi svijeta rade poput robova za anglosasko gospodsko pleme, koji ih podjarmaju. Ova se dva nazora međusobno bore i jedan mora prevladati, a to ne ide u danima ili sedmica, pače ni u jednoj godini. Svaki, koji je vani na bojnom polju, znače zašto se bori. To priznaje i sam neprijatelj. Zato ćemo i izvođavati pobjedu, pobjedu njemačkoga nazora, za koji bi boruno.

dima gvožđja, na što žandari ispalile na napadače svoje puške. Cetiri su radnika ubijena, 19 ih je ranjeno. Da tu vijest jedan dio radnika susjedne tvornice provali u strojarnicu, počini u kancelarijama teških pustošenja, dok ih žandari i policija ne raspriši. O podne i popodne dade se na besposlišenje i radnici drugih tvornica, pošto su dobili upute od svojih organizacija. Ministar predsjednik obecaje, da će se povesti stroga istraga. On izjavljuje da radnici mogu biti uvjereni, da će se sve njihove želje ispuniti prema obecanju ministra trgovine.

Ministar trgovine na to opaža, da je promet u tvornicama strojeva državnih željeznic militarisiran, te da više ne spada u njegovo područje. Vojnička komisija za uteke odbila je traženje radnika da im se plata povisi. Zbog toga buknu besposlišenje. Prame želji stručnih organizacija on je posredovao da radnike kod ministra predsjednika i ministra finančnoga, pa se odlučilo, da netom u tvornici strojeva bude radnja preuzeta, radnike će se platiti pregledati. Ovaj se pokret poliče ne samo u radionicama državnih željeznic, nego i u poštanskim i telegrafskim prometu. Na kraju ministar izjavljuje, da će sa neumitnom strgošću postupati protiv svakoga, koji bi pokušao da poremeti javni promet.

Ministar spoljašnjih posala grof Burian u Budimpešti.

BEĆ, 21. Minister spoljašnjih posala Burian pošao je u Budimpeštu, da prvi put po svom imenovanju, posjeti ugarsku vladu.

Eksplozija u Berlinu.

BERLIN, 21. U eksploziji u poslovnom prostoru državnog društva za bioskopske filmove, 15. je osoba izvrije, 8. ih teško ranjeno. Sva četiri podvojka poslovne kuće izgorješe sasvim.

U Rusiji.

MOSKVA, 20. Ceho-Slovaci sa Kozacima i Kirgizima zauzele Omsk i nanješe sovjetskim četama teških gubitaka.

Izveštaji turskog glavnog stanja.

CARIGRAD, 21. Glavni stan, 19. o. m.

Fronta u Palestini:

Stali smo tući krepkom vatrom neprijateljske tabore zapadno od Jordana. Naši su letoci nanovo napadali ustaničke tabore jugoistočno od Tafla. Uostalom ništa važno.

CARIGRAD, 21. Glavni stan, 20. juna 1918.

Fronta u Palestini:

Na mahove ojkave vatrom neprijateljske artillerije na naše pozicije i zategle izazva krepku paljbnu naših baterija u neprijateljsku artilleriju i tabore kod šume Audša i sjeverozapadno od Jerih. Ustanički tabori kod Tafla bješu nanovo ciljem naših letilaca.

Izveštaji bugarskog glavnog stanja.

SOFIJA, 20. Izveštaj generalnog štaba o operacijama dana 18. o. m. Na planinskom vijencu južno od vrela Skumbija nekoliko naših jurišnih četa unište francusku predstragu te se povratite s pljenom. U dolini gornjeg Skumbija, na obim stranama Ohridskog jezera i Crvene Stene do Bratindola bila je obotrana topnička vatra neko vrijeme živahnja. Južno od Huma na mahove živahnje dječatnost vatrom. Kod Altčamahle i u dolini Sirume kod sela Kalendre raspršimo vatrom neprijateljske jurišne čete.

SOFIJA, 21. Glavni stan, 19. juna 1918.

Mađedonska fronta:

U obliku Cerne, zapadno od Dobropolja, na više mjesaca u kraju oko Moglene i istočno od Vardara bila je artillerijska vatra na mahove žesča. Na ravnicu pred našim pozicijama zapadno od Serresa po nas povoljna patrolska čarkanja.

DALMATINSKE VIESTI

</

Predstavka Zemaljskog Odbora na Vladu o namjera da se riješi pitanje pripadnosti Dalmacije.

Presvjetili gospodin saborski predsjednik D. Vicko Ivčević, predao je u četvrtak u ime Zemaljskog odbora P. P. gospodinu namjesniku grofu Attemsu predstavku, kojom, s obzirom na glasove i znakove, da se u mjerodavnim krugovima namjerava konačno riješiti, uz neku drugu pitanja, i ono pripadnosti kraljevine Dalmacije. Zemaljski Odbor, kao predstavnik sabora Kraljevine Dalmacije i kao tumač narođenih osjećaja i misli, očituje da se o sudbini kraljevine Dalmacije ne smiju stvarati nikakve odluke a da njezino ustavno zastupstvo ne bude saslušano i privolno izjavljen. — Gospodin saborski predsjednik je zamolio, da se ova predstavka donese do Previšnjeg znanja.

Bilježnici.

Bilježnik gosp. Mate Adum danom 30. o. m. prestaće uređovati u Metkoviću a 1 srpnja započeti će svoje uređovanje u Šibeniku.

Novoimenovan bilježnik Dr. Ardoje Jovović u Kotoru položio je dne 3. o. m. bilježničku zakletvu.

Primanje obveznika 8. ratnog zajma na mjesto isplate pri prodaji predmeta demobilizacije.

Povodom demobilizacije iza rata prodat će se u cijeloj monarhiji predmeti vojnečke uprave, koji nijesu više potrebni za vojne svrhe.

Radi se o svakovrsnim životinjama, prevoznim sredstvima (kočije, kola, brodovi, automobili, materijali poljskih željeznica), seolima, poljoprivrednim strojevima, suđovim za kućanstvo i kuhinje, pokrivačima, konopima, kovinama, živežu i t. d.

U opće radi se o predmetima, koji su nužno potrebni u najširim slojevima pučanstva, a osobito poljoprivrednom pučanstvu i nabavu lojnih na drugi način u prvim godinama iza rata u opće neće biti moguća ili samo uz velike cijene.

Kako priopćuje ministarstvo finacija, pri prodaji takovih predmeta primat će se obveznicu 8. ratnog zajma uz cijenu potpisivanja. Osobito će se uzbirati u obzir oni kupci, koji budu uplatili 8. ratni zajam.

Izbor novog Provincijala Dominikanskog Reda.

Dne 15. tek. OO. Dominikanci imali su u Dubrovniku izborni kapitol, na komu bio je izabran Provincijalom veleč. o. Angielko Orlandini, prior Splitskog samostana.

Poštanske vijesti.

Obustavljen je šiljanje ogleda robe za poljske poštanske uredje: 365, 369, 379, 386, 391, 407, 421, 424, 613, 627.

Obustavljen je poljski i poštanski privatni paketi saobraćaj za poljske poštanske uredje; 120, 260, 290, 298, 365, 369, 379, 386, 391, 402, 407, 419, 421, 424, 425, 435, 613, 627.

Nabava benzina u poljoprivredne svrhe.

Gospodarsko Udrženje u Zadru javlja: Ministarstvo poljoprivreda i ove će godine dati tekućeg gorivog materijala u gospodarske svrhe (za vrućice, motorne plugove i ostale potrebe) i to: teškog benzina 0.745, mješanog (0.760—0.770) i benzina sa petrobenzinom mješano.

Na c. k. poglavarstvima dobiju se tiskane molbe (formulari), ispunje se i dađu od općine potvrditi, te poslati ili izravno c. k. ministarstvu poljoprivreda ili preko Gospodarskog Udrženja u Zadru, ali odmah.

Slador za ukuhavanje voća.

Neovisno od akcije za doznačivanje sladara za ukuhavanje voća u privatnim kućanstvima, c. k. uređ za pučku prehranu stavlja je na raspolažanje namjenskih daljin kolikočin sladara od 5 vaguna, koju je namjenski razdjelilo ovako:

I. Ispostavi zadružnog saveza u Zadru: za pol. kotar Benkovac 20 kv., Zadar 60 kv.

II. Okružnog opskrbnog poslovnici u Šibeniku: za pol. kotar Šibenik 50 kv., Knin 25 kv.

III. Okružnog opskrbnog poslovnici u Dubrovniku: za pol. kotar Dubrovnik 50 kv.

IV. Okružnog opskrbnog poslovnici u Ercegovom: za pol. kotar Ercegovi 40 kv.

V. Zadružnom savezu u Splitu: za pol. kotar Split 70 kv., Sinj 25 kv., Imotski 20 kv., Makarska 30 kv., Supetar 30 kv., Korčula 30 kv., Hvar 25 kv., Metković 25 kv. Ukupno 500 kvintala.

Taj je šećer obregen za ukuhavanje onog voća, koje ne može biti priprejeno od obrtnih podhvata, bilo radi dalečine bilo radi malenih kolikočina.

Prama tome u prvom redu imaju se uzeti u obzir manji proizvođitelji voća.

S obzirom na sasme ograničene kolikočine sladara, doznačivanje može da slijedi samo u slučajevima vrijednijim osobita obzira, a osim toga u svakom se slučaju ima osigurati, da će se upotrebiti slador za ukuhavanje voća vlastitog proizvođa.

Vlasnicima voća ne smije se doznačiti više od 10 kg. sladara. Veća se kolikočina može doznačiti, samo ako je to bezdvojno dokazano kolikočinom voća sabranog ili koje se ima pobrati (broj stabala itd.) Doznačivanje ovog sladara privatnim kućanstvima za ukuhavanje kupljenog voća tugbeg proizvođa apsolutno nije dozvoljeno.

Takova kućanstva primaju u mjesecu srpnju dvostručnu osobnu kvotu, kako je već javljeno.

Nasuprotni organizacije opće koristi, zajedničke i ratne kuhinje, imaju se na oscbiti način uzeti u obzir. Vlasnici perivoja su dužni da pekmez, koji im preteče, ustupe za javne svrhe (pol. vlastima, općina, opskrbnim odborima i sl.). Na taj način mogla bi se osigurati marmelada za školsku djecu, bolnike i sl. Slador se može eventualno doznačiti i općina u slučaju kad se voće ne da drukčije iskoristiti a biva zajednički sabrano. Općina može ustrojiti sabirališta za voće, koja imaju zadatak da prave pekmez; u tom slučaju općine se imaju uzeti u obzir te se može doznačiti i preko 10 kg. Pripravljeni pekmez može se razdjeliti među učesnike ili ponuditi za javne opskrbne svrhe.

Zemaljski privatni ženski preparandij u Zadru.

Zemaljski odbor izjavio se spremnim da otvoriti još početkom dojduće školske godine privatni ženski preparandij.

Novi zavod otvorio bi se u Zadru, a mogao bi, sporazumno s drugim faktorima, biti spojen sa zavodom Svetog Dimitrija.

Protiv vojnog bjegunaca i skitnika.

Po selima i po građovima ima silešija vojnog bjegunaca i na stotine ratnih zarobljenika, osobito Rusi, koji su izmazli iz raznih mesta, gdje su radili, jedino stoga, što ne vole da rađe, pa sada životare ili proseći ili krađeći, a čestokrat pljačkajući i ubijajući. Ti su ljudi u današnje doba velika opasnost za narodno privredu, pa će nanijeti goleme štete po baštama, gdje ima voća i povrća, a i žetvi, što je na domaću, aki im se ne stane na put. Ali u tu surhu današnje nijesu dovoljne ni vojne mјere ni one policijskih organa ove zemlje, ako ih samo stanovništvo ne bude razborito i energično u tome pomagalo, na svoju samootrajanju.

Dužnost je svakog razboritog gragnjanina i seljaka, kojemu je stalo da sebe i do općeg dobra, da pomogni, kako bi ratni zarobljenici, koji su utekli, ili druge koje skitnice — koje su ponajviše vojni bjegunci, opasni javnoj bezbjednosti i imovini — što prije bili pohvatani.

Svaka vojnička, žandarska ili policijska straža dužna je da primi vojne bjegunce i ratne zarobljenike, koje stanovništvo nagije, odnosno dužna je, da na svaku prijavu preduzme nužne mјere, kako bi te protuhu bile pohvatane.

Citulja.

Na 15. o. m. umro je u Doboju natporučnik Ivo pl. Cippico iz Kaštel Novoga kod Trgiške. Dva puta je bio ranjen na talijanskom bojištu, pak se nije mogao da izliječi i sada je evo podlegao bolesti, koja je posljedica zadobivenih rana. Svi su ga tamo volili. Bio je čovjek plemenita srca, i vrli rođoljub. Vječni mu pokoj!

Boginje u Solinu.

Pišu nam iz Solina, 17. juna.

Bolest je jenjalna. Vlasti su poduzele veoma oštре mјere. Policijski agenti pretražuju pomjivo sve kuće, da nije još gdje koji pritajeni slučaj. Novih slučajeva nema. Bolesnici su svih preneseni na jedno mjesto. Dva su novih slučaja smrти: jedan i drugi na necijepljennim osobama. Sada je još sedam bolesnika, koji su svih vanka pogiblji. Pohodovali su je D. Petz iz Zadra sa Dr. Nikolićem, te odobrili mјere Dr. Ivića, našeg općinskog liječnika i mještana, koji neumorno radi oko spaša bolesnika i oko suožbijanja zaraze. Drago nam je da su mu pri ruci i politička i općinska vlast. Kontumac je nađ selom dignut.

Upraviteljstvo velike gimnazije u Zadru javlja:

Ispiti privatista u hrvatskoj gimnaziji u Zadru počinju: 4. 7. u 8 sati u jutro.

Prijamni ispit za 1. razred (u letnjem roku) bit će 8. i 9. jula u 9 sati prije podne. Prijave za taj ispit prima upraviteljstvo u spomenute dane od 8—9 sati u jutro.

Secondo concerto de Stermich-Debicka.

Martedì, 25 corr. avrà luogo nella Sala della Filarmonica un secondo concerto della festeggiatissima artista signora Edvige de Stermich-Debicka con nuovo programma, che contrerà fra altro: l'aria del "Barbiere di Siviglia", l'aria "dei Rigoletto" l'aria del "Io atto della "Traviata", le strofe di Olimpia nei "Racconti di Hoffmann", una Berceuse, di Tschaikowski, ecc. — Una parte del ricavato netto verrà devoluto a beneficio della "Cucina popolare" di Zara.

Pokušaj sa heljdom.

U izlogu brijačnice Červar izložena je stabljika, sjeme i brašno heljde, koja potiče od pokušaja, što ga je provedeo Gospodarsko Udrženje u Zadru, na posjedu svog predsjednika g. Mate Čepernića. Pokušaj je vrlo dobre uspješi, te iako je ova godina pogodovalo vrijeme, mislimo da bi kod nas (osobito u nekim predjelima) dobro uspijevala, dala jeftinu hranu i olakšala prehranu. Udrženje nastoji da dobije još siemena, da ga razdjelei među članove, a bi ga mogli posijati odmah poslije dgnutog žita. Heljda dozrije za tri mjeseca, troši malo gubitka, a uspijeva i na lošoj zemlji.

Contro la diffusione di notizie allarmanti.

La sezione di polizia dell' i. r. Capitanato distrettuale di Zara ha affisso il seguente avviso: «In quest' ultimo tempo fu nuovamente osservato che notizie e voci d' ogni genere vennero propagate sullo stato di guerra, sulla mancanza di viveri e simili cose, le quali poi sono più o meno quasi tutte maliziosamente inventate.

Onđe por fine a tale propagazione di notizie, atte solamente ad allarmare ed a nuocere in massimo grado all' opinione pubblica ed al contegno della popolazione, il capitanato trova, come lo ebbe già a fare coll' avviso 26 ottobre 1914, N.o 2172-res, di probire in base al § 7 della patente imperiale 20 aprile 1854, b. l. i. N.o 96 ogni e qualsiasi diffusione di notizie e voci della specie di cui sopra.

Sarà dovere d' ogni cittadino e patriotta di denunciare indilatamente all' autorità competente colui che diffonde voci e notizie allarmanti.

S' avverte poi il pubblico, che gli organi di polizia e di gendarmeria vennero incaricati di eruire ogni diffusione di notizie allarmanti, di arrestare e di deferire al giudizio militare, per una severa punizione, ogni persona, la quale avesse anche in buona fede a diffondere simili voci, anziché denunciare tosto il fatto all' autorità competente.

Trasgressioni a questo divieto, in quanto non vi si riscontrassero gli estremi di un' azione punibile secondo il codice penale generale, verranno punite in base al § 11 della sopracennata patente imperiale, con multa da 2 a 200 cor. o con arresto da 6 ore a 14 giorni. Zara, li 13 giugno 1918. Dall' i. r. Capitanato distrettuale. Sezione di polizia.

Drugi koncert gosp. Stermich-Debickove.

U utorki 25. o. m. gospogia Stermich-Debicka priređuje u velikoj dvorani *Teatro Verdi* drugi koncert, u kojem će vrijeđana umjetnica pjevati, između ostalog, ariju iz *Barbiere di Siviglia*, ariju iz 1. akta *Traviata*, Olimpijine klije iz *Hoffmannovih priča*, jednu *Berceuse* Tschaikowskoga i drugo.

Jedan dio čistog prihoda ide u korist «Pučke kuhinje» u Zadru.

Umorena Splječanka u Šibeniku.

Iz Šibenika javljuju «Jedinstvu»: Izmegju Mandaline i Šibenika, na raskršcu željeznice, nagijena je lješina umorene žene. Ne zna se koja je, ali po odljeti je iz Sapljeti. Umorena je kamenjem, a pozna se na vratu i grlu, da je i davaljena zlikovačkim rukama. Sve bi se reklo, da je išla u Mandaljenu da štograd.

Dobrotvorno Društvo hrvatskih gospogja u Zadru

priređuje sutra, 23. juna u dvorani dječjeg zabavista Dramatsko Veče s ovim programom: I. «Ljubavno pismo» Šaljiva igra u jednom činu od K. Trifkovića. II. «Živ ili mrtav» komedija u jednom činu od R. Marijana Devide-a. III. «Cestitam» Šaljiva igra s pjevanjem u jednom činu od K. Trifkovića. Početak u 8 1/2 s. uvečer, sjedalo K 150, ulaznica K 150. Dobrovoljni se prinosi primaju sa zahvalnošću. Čist prihod ide u korist fond-a za otpremanje sirotnice na prehranu u Hrvatsku. Ulaznice se i sjedala prodavaju u subotu i nedjelju u sobi uprave Hrvatske Čitaonice.

Prinosi. — Elargizioni.

Gosp. Petar vitez pl. Stermich i g. g. g. Stermich-Debicka darovaše od prihoda svoga koncerta dne 18. juna o. g. 500 K. «Zemaljskom uredu skribi za dječju i mlađez.»

Il signor Pietro cav. de Stermich e la signora Stermich-Debicka hanno elargito dal ricavato del concerto tenuto, li 18 cor. corone 500 all'ufficio prov. per la protezione dei fanciulli e gioventù.

GOSPODARSTVO.

Društvo rudokopa u Strmici.

Ovo društvo, koje ima sijelo u Sapljetu, a čija su pravila ovih dana potvrđena od bosanske vlade, jer se rudokop nalazi nedaleko od dalmatinske granice uzduž Steinbeisove željeznice na bosanskom tlu, prošle je sedmice izabralo svoju upravu. Zadružni Savez, koji ima 120 tisuća K uloženo u Društvo, ima većinu u upravi. Birani su ovi članovi: Dr. Bervaldi, Dr. Goga, zastupnik Kunjašić i J. Mراتović, te liječnik Dr. Marušić, prof. Žekan i prof. Buzolić. Društvo imade sada 500.000 K kapitala. Ono je sklopilo, da će dnevno davati 2 vagona lignita Steinbeisovoj željeznici i do 400 vagona do svrhe dovođenja dalmatinskih željeznica.

«Ko god upisuje sam ili ko unapređuje uspjeh upisivanja, doprinosi pobjedonosnom završetku rata, koji se vodi evo već četiri godine, ništa manje nego li i vojnik na fronti, koji se s oružjem u ruci bori i krv lije za pobedu i mir».

Potpisujte 8.i ratni zajam